

COLUMN 21 - SOMMIGEN ZIJN MEER GELIJK DAN ANDEREN

Een tijdsbeeld uit voorbije jaren is dat de mens 'gelijk' is. Dientengevolge moest zijn grafsteen dan ook hetzelfde zijn, eenvormig. Alle mensen zijn gelijk dus allemaal onder dezelfde grafsteen. Maar is dat wel zo, zijn alle mensen wel gelijk? En kun je dat bewijzen door ze allemaal onder 'dezelfde' grafsteen te leggen?

Ik waag het beide te betwijfelen. Mensen zijn niet gelijk, nooit geweest en zullen dat ook nooit zijn. Kijk om je heen en je ziet het. Zelfs een eeneiige tweeling is niet gelijk, er is altijd op een of ander vlak verschil. De natuur zit zo fantastisch in elkaar dat ze kans ziet miljarden mensen allemaal van elkaar te laten verschillen op alle vlakken, zowel fysiek als psychisch, mentaal, karakterologisch, what ever.

Sociaal-maatschappelijk verschillen we ook van elkaar, er zijn rangordes in de gehele natuur, dus ook bij de mens. Of je dit nou leuk vindt of niet. Of je dit nou zou willen veranderen of niet. En dit verander je zeker niet door mensen na hun dood onder dezelfde grafsteen te leggen.

Voordat je je voorneemt om mij te komen lynchen wil ik wel erkennen dat de mens gelijkwaardig is aan elk andere mens. Maar dat is wat anders dan gelijk. Elke mens heeft gelijke waarde als mens. Elk mens behoort met respect te worden behandeld als mens, elk mens moet je in zijn waarde laten als mens, elk mens heeft dezelfde rechten als mens. En dezelfde plichten als mens. Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet. Behandel een ander zoals jezelf behandeld wilt worden.

Maar in mijn ogen worden de begrippen gelijk en gelijkwaardig meestal door elkaar gehaald.

Elk mens doet zelfs voortdurend zijn best om zich te onderscheiden van anderen. Groter huis, andere auto, hippe kleding, opvallende make-up, andere bangle aan de tas of het mobieltje, hoger salaris. In de sport hoor je voortdurend "ik wil laten zien wat ik kan". Verder springen, harder lopen, dieper duiken, extremer sporten.

Er is altijd tenminste wel iets dat we anders doen dan een ander, gewoon omdat we anders zijn, anders willen zijn. Probeer het maar eens, alle mensen gelijk te laten zijn. Het lukt je niet. Is geprobeerd in communistische culturen. Het lukt je niet.

En dan zouden we onder dezelfde grafsteen moeten? Probeer het maar eens. Het lukt je niet. Oja, de verordening van een begraafplaats kan zijn "allemaal onder dezelfde steen". En dan staan er allemaal dezelfde stenen. Omdat het daar móet, vanuit de (religieuze?) gedachte "in de dood is iedereen gelijk". Of om welke reden dan ook, geen flauwe kul of gemakkelijk onderhoud, of weet ik veel. Niet omdat iedereen per se wil.

Maar kijk dan eens naar al die dezelfde stenen.

Om te beginnen verschilt al de naam, oké, logisch. Maar dan. Het lettertype verschilt, de spreuk verschilt, het symbool –wel of geen kruis bijvoorbeeld- verschilt. De bloemen verschillen, het dan ook vaak illegaal geplaatste lantaarntje verschilt. Het engeltje, het beertje, het fotootje, het schelpje, het steentje ... met de meest uiteenlopende dingen onderscheidt men zich. Men wil niet dat het

graf van de dierbare overledene er hetzelfde uitziet als dat van de buren. Want 'ons pap' of 'mijn vrouw' was anders, had zo zijn/haar eigenheidjes, hij hield van voetbal, zij hield van engeltjes ... O ik geef toe dat men ook wel eens bang is zich tevéél te onderscheiden en daarom toch maar voor dat 'glimmende golfje' kiest net zoals veel anderen. Maar dan nog is het graf niet gelijk ...

Jaren geleden waren we op een begraafplaats waar iedereen onder hetzelfde zwarte kruis lag begraven. Iedereen mag daar anders over denken, maar ik vond het een deprimerende aanblik. En mèt mij alle leden van De Terebinth, want een van de doelstellingen van onze vereniging is het "bevorderen van een gevarieerde grafcultuur".

Er mochten geen snuisterijtjes aan het kruis worden gehangen of in het smalle randje zand dat ervoor lag. Toch stonden en hingen ze er, allemaal anders, allemaal onderscheidend.

Nu waren wij er weer. Veel is er intussen niet veranderd in de verordening. Ik vond het nog steeds deprimerend.

We spraken een man die het zwarte kruis van zijn vrouw poetste. Hij had er twee kleine engeltjes op gezet, helemaal gehaald in Kevelaar. Speciaal voor haar.

Ach, en hij vond het wel goed dat iedereen in de dood gelijk was, arm of rijk, geen onderscheid.

Op de terugweg in de auto filosofeerden we er wat op door. Wie vindt het nou eigenlijk wel een goed idee, arm of rijk onder dezelfde steen, geen onderscheid, allemaal gelijk? Arm of rijk?

Wij dachten dat het wel eens 'arm' zou kunnen zijn: hèhè, éindelijk gelijk! Wij denken al rondkijkend te zien dat 'rijk' daar niet ligt, die heeft een andere begraafplaats opgezocht waar wèl een grote steen geplaatst mag worden.

Wie geeft mij een legitieme reden voor het uitgangspunt "allemaal onder dezelfde steen". We zijn niet gelijk, wel gelijkwaardig. Zelfs voor God zijn we niet gelijk, want we worden ieder voor zich geoordeeld. Wèl gelijkwaardig, want we worden allemáál gewogen.